

Daar gekomen, vonden zij de oude vrouw krimpens en kreunend van pijn, met steeds gesloten oogen. Zij herkende niemand meer, en terwijl de pijnen langzaam verminderden met de krachten, was ten laatste de strijd onmerkbaar gestreden.

Toen de priester weer binnenkwam, lichtte de zuster nog even een ooglid op, en constateerde aldus het rustige heengaan met de woorden: „Bidt, want de lieve vrouw is een engel in den hemel!”

Ook thans stak de ijzige rust van Manes sterk af bij de luidsprekende droefheid der kinderen, en zijne grootste zorg was nu slechts, zijne vrouw eene goede begrafenis te kunnen geven. Werd zij van het ziekenhuis als arme begraven, dan had hij weliswaar geenerlei kosten, doch dan zou het lijk bij de armengraven komen, waar men niets dan grafheuvels en nummerplaatjes zag, en vanwaar na zeker, betrekkelijk klein aantal jaren, al wat er overbleef werd opgegraven om gezamenlijk in één kuil te worden gestopt, om weer plaats te maken voor anderen. Dat zou niet gebeuren al moest Manes het hemd van zijn lijf verpanden.

De bedroefde kinderen bleven thuis, en Manes haalde een opkoper om eenige stukjes huisraad en beddegoed te verkoopen, wat dan ook zonder veel loven en bieden gebeurde.

Met dat sommetje gewapend strompelde hij naar den pastoor. Met Zijn-Eerwaarde berekende hij eens de kosten voor de eenvoudigste begrafenis, en kwam ten slotte tot de vraag wat een eigen graf moest kosten. Dat, had de geestelijke gezegd, was zaak van de gemeente, daarvoor moest hij op het stadhuis terecht komen, maar voor hem zou daarnaar wel geen gooien met de muts wezen.

„En toch zal 'et gebeuren”, zei Manes, terwijl hij dankend vertrok. Op het gemeentehuis vertelde men hem dat dit hem wel wat hoog zou loopen, want dat het goedkoopste graf nog f 25 moest kosten.

„Best”, zei hij, „al moet ik alles verkoopen wat er in huis is, een eigen graf zal ze hebben”.

Zoo gebeurde het dat dezelfde opkoper nagenoeg den geheelen kleinen inventaris kocht, en Manes slechts het allernoodzakelijkste behield.

De kinderen waren het met vader eens, en vonden best wat hij deed, want ook zij deelden den afschuw voor de rustverstoring der dooden.

Het huisje op den Schepenbergh bleef eenige dagen gesloten, en de burens kwamen den „deftigen” Manes dan toch maar eens bezoeken „want, mienslief, einen halve mans-miens, twee wichter 1) die nieks verdeene, en DAN de vrouw dood, ich zèk et uch 2) — det duit den hoogmood waal vergaon”.

Den derden dag zette zich de kleine stoet in beweging. Eenige geestelijken in wit overkleed liepen achter den koster aan, die een lang kruis droeg, en, onder het gezang van het *De profundis*, volgde langzaam de kist, gedragen door zes dragers in het zwart.

1) Kinderen. 2) Ik zeg het U.